

Ileana Denisa NISTOR (Coordonator)
Gabriela MUNTIANU

**BIOTEHNOLOGII DE VALORIFICARE
A SUBPRODUSELOR ÎN INDUSTRII
ECOLOGICE**

~ NOTE DE CURS ~

Editura Alma Mater
Bacău, 2016

CUPRINS

1. DEȘEURI DIN INDUSTRIA ALIMENTARĂ ECOLOGICĂ	10
1.1. Clasificarea și proprietățile deșeurilor din industria alimentară	10
1.2. Metode generale de valorificare a deșeurilor din industria alimentară	12
2. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DE ABATOR	14
2.1. Clasificarea subproduselor de abator	14
2.1.1. Subproduse comestibile de abator	14
2.1.2. Prelucrarea subproduselor comestibile	16
2.1.2.1. Sângele	18
2.1.2.2. Oasele	24
2.1.3. Prelucrarea subproduselor necomestibile	27
2.1.3.1. Soluții pentru valorificarea subproduselor necomestibile	27
2.1.3.2. Cornele și copitele	29
2.2. Preparate enzimatice obținute din subproduse de abator	30
2.2.1. Cheagul	30
2.2.2. Pepsina	32
2.3. Clasificarea deșeurilor de abator și a confiscatelor veterinare. Valorificare	33

3. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR REZULTATE DIN INDUSTRIA PEȘTELUI	35
3.1. Făina și uleiul de pește	35
3.2. Uleiul medicinal din ficat de pește	37
3.3. Hidrolizate proteice din pește	39
3.4. Cleiul de pește	41
3.5. Guanina din solzi de pește	44
3.6. Ulei din icre roșii (caviar roșu)	46
4. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR REZULTATE DIN INDUSTRIA LAPTELUI	47
4.1. Preocupări de valorificare	47
4.2. Laptele degresat	49
4.2.1. Compoziția chimică a laptelui degresat	49
4.2.2. Posibilități de valorificare a laptelui degresat	50
4.2.3. Lapte degresat de consum	51
4.2.4. Lapte concentrat degresat	52
4.2.5. Lapte praf degresat	53
4.2.6. Produse lactate dietetice acide	55
4.2.7. Brânzeturi din lapte degresat	56
4.2.8. Cazeină	57
4.2.9. Cazeinați	61
4.2.10. Coprecipitați	63
4.3. Zerul	64
4.3.1. Compoziția chimică a zerului	64
4.3.2. Posibilități de valorificare a zerului	65
4.3.3. Zerul concentrat	67
4.3.4. Zerul praf	68
4.3.5. Brânzeturi din zer	69
4.3.6. Smântâna din zer	73
4.3.7. Lactoza	73
4.3.8. Băuturi din zer	80

4.3.9. Utilizarea zerului și a produselor din zer pentru furajarea animalelor	89
4.4. Zara	94
4.4.1. Compoziția chimică a zarei	94
4.4.2. Recuperarea grădimii din zară	95
4.4.3. Zară pentru consum	98
4.4.4. Zară praf	100
4.4.5. Produse fermentate din zară și băuturi răcoritoare	105
4.4.6. Brânzeturi din zară	107
5. VALORIFICAREA OUĂLOR NECOMESTIBILE ȘI A COJILOR DE OUĂ	109
5.1. Degradarea ouălor	109
5.2. Valorificarea ouălor degradate în scopuri tehnice	110
5.3. Valorificarea ouălor cu defecte în scopuri furajere	112
5.4. Prelucrarea cojilor de ouă	112
6. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA CONSERVELOR VEGETALE	113
6.1. Principalele subproduse și deșeuri rezultate la prelucrarea legumelor și fructelor	113
6.2. Valorificarea subproduselor și deșeurilor din industria conservelor de legume	115
6.2.1. Subproduse și deșeuri de mazăre	115
6.2.2. Subproduse și deșeuri de tomate	116
6.2.3. Subproduse și deșeuri de fasole verde	119
6.2.4. Subproduse și deșeuri de ardei	119
6.2.5. Subproduse și deșeuri de cartofi	120
6.2.6. Alte subproduse și deșeuri rezultate la prelucrarea altor legume	120

6.3. Valorificarea subproduselor și deșeurilor din industria conservelor de fructe	121
6.3.1. Pelița, casa semințelor de fructe și sâmburii fructelor	122
6.3.2. Tescovina de fructe	123
6.3.3. Fructele căzute la sortare	129
6.4. Valorificarea rebuturilor de fabricație	130
7. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA ZAHĂRULUI	131
7.1. Frunzele și codițele de sfeclă	131
7.2. Borhotul de sfeclă	132
7.2.1. Prelucrarea borhotului de sfeclă	132
7.2.2. Obținerea pectinei alimentare și a cleiului pectic	135
7.3. Melasa	137
7.3.1. Compoziția chimică a melasei	137
7.3.2. Recuperarea zahărului din melasă	138
7.3.3. Obținerea drojdiei de panificație	139
7.3.3.1. Drojdia comprimată (proaspătă)	140
7.3.3.2. Drojdia uscată	146
7.3.4. Obținerea drojdiei furajere	149
7.3.5. Obținerea alcoolului rafinat	151
7.3.6. Obținerea acidului citric	153
7.3.7. Recuperarea betainei	155
7.3.8. Obținerea acidului glutamic	156
8. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA ALCOOLULUI	158
8.1. Dioxidul de carbon	159
8.2. Alcoolul tehnic	160
8.3. Uleiul de fuzel	161

8.4. Borhotul din cereale și cartofi	161
8.5. Borhotul din melasă	163
9. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA VINULUI	165
9.1. Posibilități de valorificare a subproduselor și deșeurilor vinicole	165
9.2. Tescovina	167
9.2.1. Clasificarea tescovinei. Compoziția fizico- structurală și chimică	167
9.2.2. Conservarea tescovinei	169
9.2.3. Prelucrarea tescovinei în vederea valorificării	172
9.3. Drojdia de vin	180
9.4. Tirighia (piatra de vin)	186
9.5. Dioxidul de carbon	188
9.6. Valorificarea vinurilor calitativ alterate în obținerea oțetului	189
9.6.1. Materii prime pentru obținerea oțetului alimentar	189
9.6.2. Procedee pentru obținerea oțetului alimentar	191
10. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA BERII	194
10.1. Deșeuri de cereale și colții de malț	194
10.2. Borhotul de malț	195
10.3. Sedimentul proteic (trubul)	196
10.4. Drojdia de bere	198
10.4.1. Recuperarea drojdiei din fermentația primară și secundară	198
10.4.2. Beneficiile drojdiei de bere. Domenii de	200

utilizare	
10.5. Stratul de spumă de la fermentare	205
10.6. Dioxidul de carbon	205
11. VALORIFICAREA SUBPRODUSELOR ȘI DEȘEURILOR DIN INDUSTRIA ULEIURILOR VEGETALE	207
11.1. Materii prime utilizate la fabricarea uleiurilor vegetale	207
11.2. Cojile	208
11.3. Șroturile	211
11.4. Soapstocul	213
11.5. Zațurile	216
11.5.1. Zațurile de la obținerea uleiului brut	216
11.5.2. Zațurile de la operația de desmucilaginare a uleiurilor	218
11.6. Recuperarea uleiului din pământul decolorant uzat	218
12. DEȘEURI DIN INDUSTRIA DE PRELUCRARE A CEREALELOR	219
12.1. Sursele și caracteristicile pulberilor de cereale	219
12.2. Captarea și evacuarea impurităților din silozurile de cereale	220
13. DEȘEURI ÎN OPERAȚIILE DE AMBALARE A PRODUSELOR ALIMENTARE	223
BIBLIOGRAFIE	225